

LIETUVOS RESPUBLIKOS LIBERALŲ SAJŪDŽIO 2012 M. RINKIMŲ Į LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMĄ PROGRAMA

SVEIKO PROTO BALSAS

Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdis eidamas į 2012 metų Seimo rinkimus pasisako:

- už pagarbą kiekvienam dirbančiajam, už orų gyvenimą kiekvienam;
- už korupcijos išgyvendinimą;
- už valdžią, pasitikinčią piliečiais.

To siekdami esame pasiruošę konkrečius veiksmus, kuriais vadovaudamiesi galėsime Lietuvoje kurti daugiau darbo vietų, pritraukti investicijų, garantuoti žmonėms ne minimalų, o orų atlygį.

Žmonių pasitikėjimo siekiame nelengvu valstybės laikotarpiu užgrūdinti išbandymo valdžia. Mūsų atstovai Seime ir Vyriausybėje vedami noro iš esmės spręsti įsisenėjusias problemas ryžtingai įgyvendino struktūrines reformas, **dirbo profesionaliai ir atsakingai, atsispyrė populistinių ir nerealių pažadų dalinimo vajui**. Mes esame sutelkę bendraminčius, kurie tiki savo šalies ir jos žmonių perspektyva, yra pelnę visuomenės pagarbą savo principingumu, sąžiningumu ir nuosekliu darbu.

Savo veikloje vadovaujamės sąžine ir racionaliais sprendimais, todėl esame įsitikinę, kad realiai vertindami šalies ir pasaulio ekonomines perspektyvas, siekdami pagarbos privačiam žmonių gyvenimui **esame verti pasitikėjimo**.

Lietuvai reikia sveiko proto sprendimų ir Liberalų sąjūdis prisiima atsakomybę už jų įgyvendinimą.

I. EKONOMIKA – ŽMOGAUS GEROVĖS LABUI

Mūsų tikslas – sukurti žmonėms sąlygas dirbti ir gerai uždirbti. Tai pasieksime sudarydami geras sąlygas pradėti ir plėtoti verslą, tobulindami švietimo ir nuolatinio mokymosi sistemą, leidžiančią kiekvienam išvystyti savo profesinius gebėjimus. Supaprastinsime verslą reglamentuojančias teisės normas, remdamiesi pirmaujančių pasaulio valstybių patirtimi.

Inovacijos, profesionalūs darbuotojai ir sveika konkurencija skatins geresnę kokybę ir mažesnę kainą vartotojams bei kels darbo našumą, kurio nuolatinis kilimas yra būtinas norint, kad didėtų realios žmonių pajamos.

1. Mūsų pažadas: *dirbantieji turės daugiau pinigų.*

2011 m. apgyvenė dirbančiųjų interesus nepritardami Nekilnojamojo turto mokesčio didinimo, transporto priemonių apmokestinimo, progresinių mokesčių idėjoms.

1.1. Nededinsime esamų ir neįvesime naujų mokesčių. Nepritarsime progresiniams mokesčiams. Jie didintų šešėlinio verslo mastus ir atbaidytų kvalifikuotus darbuotojus iš Lietuvos.

1.2. Atsisakysime mažareikšmių mokesčių. Mažindami neefektyvių mokesčių skaičių pasieksime, kad mokestinė aplinka Lietuvoje taptų aiški ir paprasta. Mažai lėšų į biudžetą sunešančių mokesčių (paveldimo turto ir kt.) panaikinimas leis taupyti jų administravimui skirtas lėšas ir išlaisvins ribotus išteklius produktyviai veiklai.

1.3. Dirbantieji uždirbs vakarietiškus atlyginimus. Kursime paskatas darbdaviams kelti atlyginimus savo įmonėse. Nuo darbo užmokesčio dalies, viršijančios 3500 litų, nereikės mokėti SoDros mokesčių. Jei įmonė sutinka darbuotojui pakelti atlyginimą iki 3500 litų ir daugiau, jie abipusio susitarimo pagrindu galės vadovautis laisvesnėmis Darbo kodekso nuostatomis.

1.4. Auginantys vaikus turės daugiau pajamų. Tai bus padaryta suteikiant gyventojų pajamų mokesčių lengvatą: neapmokestinsime 300 litų per mėnesį už pirmą ir 400 litų už kiekvieną paskesnę vaiką.

1.5. Panaikinsime diskriminacinį dividendų apmokestinimą. Dividendams apmokestinti bus taikomas analogiškas reguliariam gyventojų pajamų mokesčiui tarifas – 15 proc.

2. Mūsų pažadas: *pradėti ir plėtoti verslą bus paprasta.*

- 2.1. Absoliuti dauguma formalumų pradedant verslą ir vykdant įmonės veiklą galės būti greitai ir patogiai atliekami internetu.
- 2.2. Supaprastinsime darbo santykius keisdami Darbo kodeksą. Supaprastinsime darbo laiko apskaitos taisykles: dėl lankstesnio darbo laiko turi susitarti dirbantieji ir darbdaviai. Greta kolektyvinių sutarčių turi galioti ir individualūs susitarimai, kolektyvinėmis sutartimis bus galima nustatyti tai, ką šiandien daugeliu atvejų reglamentuoja Darbo kodeksas.
- 2.3. Dvigubai sumažinsime verslą kontroliuojančių institucijų skaičių, verslininkas visada žinos kokius dalykus tikrina institucija, ir sąžiningai veikdamas galės būti ramus, kad tikrinimas netrukdytų jo verslui. Daugeliu atveju bus tikrinama nuotolinėmis priemonėmis ir nuosekliai laikomasi pagrindinio principo – tikrinimas verslo įmonėje neturi sutrikdyti darbo procesų.
- 2.4. Pradedančiam verslininkui pirmą kartą įkūrus įmonę ji vienerius metus (bet ne ilgiau nei pasiekia 1 mln. litų apyvartą arba 0,3 mln. litų pelno) atleidžiama nuo pelno mokesčio ir pusės SoDros įmokų mokėjimo kartu užtikrinant saugiklius, kad tuo nebūtų piktnaudžiaujama.

3. Mūsų pažadas: *dirbantieji turės didesnę darbo vietų pasirinkimą.*

- 3.1. Sieksime, kad visoje Lietuvoje daugėtų darbo vietų su gerais atlyginimais. Nebe Lietuva važiuos dirbti užsienio įmonėse, o įmonės iš užsienio ateis į Lietuvą. Pritrauksime daugiau nei po 50 naujų užsienio įmonių į Lietuvą kasmet.
- 3.2. Atversime kelių užsienio investicijoms į Lietuvą. Įmonei, statančiai gamyklą už 10 mln. litų, per 50 dienų paruošime dokumentus, kurie galios 100 metų. Tai mūsų planas 10/50/100.
- 3.3. Įmonės norės plėstis ir kurti naujas darbo vietas. Paskatinsime įmones, kad jos sukauptas lėšas skirtų plėtrai ir investicijoms. Jei įmonė uždirbtų pelną investuos palikdama įmonėje, neapmokestinsime jo pelno mokesčiu.

4. Mūsų pažadas: *dirbančiųjų sumokėti mokesčiai bus naudojami protingai.*

Liberalų kuruojamų ministerijų valdymo išlaidos atsisakant perteklinių funkcijų per 4 metus sumažėjo labiausiai.

- 4.1. Mokesčių mokėtojams bus skaidriai ir aiškiai pateikiama visa informacija apie valstybės lėšų panaudojimą, institucijų biudžetus ir pasiektus rezultatus.
- 4.2. Nebus švaistoma vykdant viešuosius pirkimus. Viešuosiuose pirkimuose sutaupysime bent 500 mln. litų per metus. Standartizuotos prekės ir paslaugos bus perkamos centralizuotai. Kad viešųjų pirkimų kokybė būtų užtikrinta, visuose didesniuose pirkimuose dalyvaus nepriklausomi ekspertai, bus plačiau taikomas ekonominio naudingumo metodas ir asmeninė turtinė atsakomybė už atliktus valstybei akivaizdžiai nenaudingus pirkimus.
- 4.3. Lėšos pašalpos nebus švaistomos. Sieksime, kad socialines pašalpas gautų tik tie, kuriems jos yra būtinais reikalingos. Dalis kompensacijų ir pašalpų bus mokama kaip pajamų mokesčio lengvatos. Taip žmonės, net ir gaudami pašalpas, norės dirbti. Skirsime daugiau paramos tiems, kuriems jos iš tikrųjų reikia. Apjungsime duomenų bazes su užsienio šalimis, kad matytume, ar Lietuvoje gaunantys pašalpas ir kompensacijas žmonės gauna atlyginimą užsienyje.
- 4.4. Valstybės tarnyboje dirbs kompetentingi žmonės. Visų pretendentų į valstybės tarnautojus kompetencijas centralizuotai įvertins nešališki ekspertai, o įstaigos ir ministerijos galės pasirinkti žmones tik iš tų pretendentų, kurių kompetencijos buvo įvertintos gerai. Taip bus išvengta savų žmonių protegavimo ir atrenkami geriausi specialistai.
- 4.5. Valstybės įstaigose dirbs tik tiek žmonių, kiek būtinais reikia. Mažinsime valdymo aparatą atsisakydami nereikalingų valdžios funkcijų. Etatai bus planuojami racionaliai, pasitelkiant nepriklausomus auditus bus vertinamas valdininkų skaičius ir toliau atsisakoma tų pareigybių, kurios nesukuria realios naudos žmonėms.

5. Mūsų pažadas: *valstybės biudžetas bus administruojamas skaidriai ir efektyviai.*

- 5.1. Sieksime nedeficitinio biudžeto. Valstybės išlaidos turi atitikti valstybės pajamas, neatsakingas skolinimasis problemas ne sprendžia, o jas gilina, todėl negalime gyventi savo vaikų sąskaita prisiimdami neadekvačius finansinius įsipareigojimus ateičiai.
- 5.2. Užtikrinsime stabilią pinigų sistemą. Lietuva į euro zoną turėtų įsijungti ne tik atitikus formalius Maastrichto kriterijus, bet kai euro zonos šalys įveiks ekonominę ir finansų krizę ir euro įsivedimas taps Lietuvai finansiškai naudingas.

5.3. Pasitelkę nepriklausomą auditą, užtikrinsime efektyvų valstybės ir savivaldybių vykdomų projektų įgyvendinimą, lygindami jų sąmatas su lygiaverčių projektu, kurie daromi už privačias lėšas, sąmatomis.

5.4. Reformuosime valstybės valdomas įmones, siekdami, kad jų teikiamos paslaugos būtų pigesnės gyventojams, o valstybės turtas būtų naudojamas taupiai. Atskirsime tas įmones bei funkcijas, kurios konkuruoja su privačiais paslaugų teikėjais. Jas, taip pat įmones, kurios neužima rinkoje dominuojančios padėties, privatizuosime.

5.5 Skaidriai taikysime viešojo ir privataus sektorių partnerystės modelius plėtodami viešąją infrastruktūrą.

6. Mūsų pažadas: Lietuvoje saugiai, greitai ir efektyviai bus pervežami keleiviai bei kroviniai. *Atkūrėme po 2009 metų kritusius transporto sektoriaus pajėgumus: Klaipėdos jūrų uoste perkrauta krovinių daugiau, nei bet kada anksčiau, AB „Lietuvos geležinkeliai“ į biudžetą sumokėjo rekordinius dividendus. Po dešimtmečius trukusių kalbų realiai pradėjome tiesti europinės vėžės geležinkelį „Rail Baltica“.*

6.1. Pabaigsime tiesti šiuolaikines susisiekimo infrastruktūros jungtis su ES – „Via Baltica“ ir „Rail Baltica“, pradėsime pasiruošimą naujo giliavandens jūrų uosto statybai.

6.2. Įvykdysime realią reformą geležinkelių transporto sektoriuje – atskirsime infrastruktūros valdymą nuo komercinių funkcijų, įteisinsime valstybės paramą viešajam keleivių vežimui, ši parama bus skirstoma konkurso būdu.

II. ENERGETIKA

Mūsų tikslas - energetikos srityje užtikrinti ekonomiškai pagrįstus ir skaidrius sprendimus, mažiausias kainas ir ilgalaikį tiekimo saugumą, skatinti atsinaujinančios energijos išteklių panaudojimą, įtvirtinti konkurencijos principus bei pažaboti monopolijas.

1. Mūsų pažadas: šilumos ūkis bus pertvarkomas kompleksiskai, dėl to sumažės sąskaitos už šilumą.

1.1. Mažinsime šilumos suvartojimą skatindami masinę daugiabučių renovaciją ir modernizaciją. Remsime individualių namų šildymo sistemų atnaujinimą.

1.2. Nuosekliai atnaujinsime šilumos tinklus siejant tai su daugiabučių namų modernizacija. Renovavus namus šilumos poreikis šildymui sumažės bent per pusę, atitinkamai reikės ir mažesnio pralaidumo vamzdinių.

1.3. Liberalizuosime šilumos gamybą skatinant konkurenciją tarp gamintojų, naudojančių skirtingas kuro rūšis: biokurą, rūšiuotas atliekas, dujas, pramonės perteklinę šilumą.

1.4. Ypatingą dėmesį skirsime atsinaujinančios energetikos plėtrai.

1.5. Sudarysime galimybes gyventojams patiems pasirinkti šildymosi būdą.

2. Mūsų pažadas: elektros rinka atitiks žmonių poreikius ir nacionalinius interesus.

2.1. Visomis išgalėmis remsime kuo spartesnį tarp sisteminių elektros perdavimo linijų statybą bei plėtrą į Švediją ir Lenkiją.

2.2. Sudarysime palankias sąlygas plėtoti ekonomiškai pagrįstų atsinaujinančių ir vietinių energijos šaltinių pajėgumus. Atsinaujinančius išteklius naudojančias technologijas remsime įvertinus paramos efektyvumą.

2.3. Visagino atominė elektrinė turi būti statoma tik tuo atveju, jei yra įtraukiami regioniniai ir instituciniai partneriai, yra aiškūs projekto kaštai ir nauda ir užtikrinamas ypatingas projekto įgyvendinimo skaidrumas.

3. Mūsų pažadas: kuro kainos bus racionalios Lietuvos žmonėms.

3.1. Suskystintų gamtinių dujų importo terminalas yra būtinas kuriant konkurencinę gamtinių dujų rinką Lietuvoje. Konkurencija sumažins dujų kainas dujas naudojančiai pramonei ir elektros bei šilumos gamybai. Terminalo statybai išnaudoti ES paramą ir pritraukti suinteresuoto verslo investicijas.

3.2. Mažinsime degalų akcizus, taip skatindami Lietuvos pramonės konkurencingumą. Užtikrinsime realią konkurenciją tarp degalų tiekėjų ir pardavėjų.

III. KOVA SU NUSIKALSTAMUMU IR KORUPCIJA

Mūsų tikslas – sukurti saugią Lietuvą. To pasieksime, visų pirma, stengdamiesi užkirsti kelią veikoms, nukreiptoms tiesiogiai prieš žmogų ir sutraukydami nusikaltėlių atsiradimo grandinę – skirsime didžiausią dėmesį tam, kad vaikai ir jaunuoliai nepasuktų nusikalstamu keliu.

Kurdami atvirą ir atskaitingą teismų sistemą, skatinsime viešumo ir skaidrumo aplinką bei sudarysime sąlygas pareigūno profesijai tapti prestižine ir patrauklia.

1. Mūsų pažadas: *nė vienas nusikaltimas neliks nepastebėtas.*

1.1. Policijos pareigūnai dirbs arčiau žmonių, jie bus tinkamai aprūpinti. Numatysime jų atskaitomybę vietos bendruomenei. Apylinkių įgaliotiniai bus žinomi ir visą parą pasiekiami žmonių bei realiai atsakingi ir įgalinti palaikyti tvarką.

1.2. Skirsime techninę bei kitą paramą saugios kaimynystės ir kitoms iniciatyvoms, užtikrinančioms saugią aplinką savo bendruomenėse.

1.3. Saugumą keliuose užtikrins prevencijos priemonių visuma – pirmiausia reiklumas vairavimo kokybei, kultūrai ir kelių policijos darbui.

1.4. Nė vienas nusikaltimas neliks nepastebėtas ir neužregistruotas siekiant „geresnės“ statistikos.

1.5. Nusikaltimų nebus atsisakoma tirti dėl formalių reikalavimų neatitikimo. Bus sprendžiama tik pagal nusikaltimo pavojingumą visuomenei ir kaip šį pavojų galima pašalinti.

2. Mūsų pažadas: *nusikaltėlių bus mažiau.*

2.1. Plačiau taikysime efektyvesnes ir mažesnę našta visuomenei užkraunančias bausmes.

2.2. Užbaigsime laisvės atėmimo įstaigų reformą. Laisvės atėmimo įstaigų bus mažiau ir jos galutinai taps vietomis, skirtomis nuteistiesiems pasitaisyti, o ne tiesiog pagyventi už mokesčių mokėtojų pinigus.

3. Mūsų pažadas: *Šalinsime korupcijos priežastis.*

Įdiegėme viešą teisėkūros procesą, skatinome viešumą viešuosiuose pirkimuose, valstybės tarnautojų pareigybių aprašymai tapo vieši.

3.1. Veiklose, kuriose yra didelė korupcijos rizika, taikysime sąžiningumo testus, kurių nepraėję tarnautojai neturės teisės dirbti atsakingose pareigose.

3.2. Bus galima oriai ir legaliai susimokėti už sveikatinimo paslaugas, kurių nepadengia valstybinis draudimas.

3.3. Tarnautojai, dėl kurių kaltės padaryta žala žmonėms ar valstybei, privalės atsakyti asmeniškai, net ir jiems pasitraukus iš pareigų.

3.4. Valdžios sprendimų priėmimo taisyklės pakeisime taip, kad neliktų erdvės atsirasti korupciniam santykiams. Bent penktadaliu sumažinsime leidimų ir licencijų, reikalingų pradėti verslą ar imtis veiklos, skaičių.

3.5. Kontroliuosime ir viešai skelbsime, ar politikų, valstybės tarnautojų bei valstybės įmonių vadovų turtas ir išlaidos atitinka jų pajamas.

3.6. Užtikrinsime partijų pajamų ir išlaidų teisėtumo kontrolę.

3.7. Teisėjai, Seimo nariai, kaip ir visi asmenys, atsakys už savo administracinius (tokius kaip greičio viršijimas ir pan.) ir kitus nusižengimus.

4. Mūsų pažadas: *teisėsaugos pareigūnai bus labiau gerbiami ir jais bus pasitikima.*

4.1. Užtikrinsime, kad nuosekliai didėtų pareigūnų darbo užmokestis ir aprūpinimas darbo priemonėmis. Sukursime vieningą statutinių pareigūnų rengimo modelį, apimančią visas sistemos grandis, ir skaidrią bei motyvuojančią karjeros sistemą.

4.2. Vidaus tarnybos, muitinės, pataisos įstaigų pareigūnams laisvu nuo tarnybos metu nebus draudžiama dirbti ir kitą tarnybai netrukdančią darbą. Sukursime visų teisėsaugos sistemų vertinimo kriterijus ir jų veiklos kontrolės mechanizmus.

4.3. Sukursime teisėsaugos institucijų statutinių vadovų pareigybių rotacijos sistemą.

4.4. Pakeisime darbo organizavimą ir atsisakysime organizacinių struktūrų, kurios dubliuoja ar imituoja darbus, vidaus reikalų sistemoje. Pareigūnai galės dirbti visuomenės saugumui ir nepaskęs biurokratijoje.

5. Mūsų pažadas: teismai turės didesnę pasitikėjimą.

Į lygtinio paleidimo bylų nagrinėjimą ir teisėjų atrankos procesus įtraukėme visuomenės atstovus, įdiegėme garso įrašus teismuose.

- 5.1. Teismų atvirumo ir atskaitingumo sieksime plačiau įtraukiant visuomenės atstovus į teisėjų parinkimo procesą, taip pat vertinant teisėjų veiklą, sprendžiant aktualiausias visuomenei bylas.
- 5.2. Garso įrašai, teismuose disciplinuojantys teismo procesą ir bylos dalyvius, taps dar svarbesni – jie pakeis rašytinius posėdžių protokolus.
- 5.3. Sutrumpinsime bylų nagrinėjimo trukmę plačiai naudodami informacines technologijas, geriau organizuodami nagrinėjimo procesus ir atsisakydami nebūtinų valstybės tarnautojų funkcijų.
- 5.4. Taikysime aukščiausius moralinius ir profesinius reikalavimus teisėjams.

6. Mūsų pažadas: teisinė sistema bus veiksminga ir moderni.

Ženkliai supaprastiname įmonių steigimo galimybes internetu, kuo naudojasi dauguma pradedančių verslininkų. Pasiekėme, kad neliktų brangiai kainuojančios „Valstybės žinių“ leidybos popieriniu formatu.

- 6.1. Įgyvendinsime jau parengtus sprendimus, pagal kuriuos skolų išieškojimas bus supaprastintas taip, kad skolininkui, kuris nesislapsto, neteks antstoliui mokėti daug daugiau nei pati skola. Antstolių darbas bus modernizuotas taikant elektroninių varžytinių galimybę. Taip sumažės nereikalingų ir brangių veiksmų.
- 6.2. Tiesiogiai internetu registre bus galima tvarkyti visus pagrindinius įsteigtų įmonių duomenis. Įgyvendinsime vieno langelio principą – valstybinės įstaigos kalbėsis tarpusavyje, o žmogus nebeturės vaikščioti į kiekvieną iš jų.
- 6.3. Oficialus teisės aktų skelbimas bus perkeltas į patogiai ir nemokamai internetu prieinamą registrą – bus baigtas mūsų jau pradėtas teisės aktų kūrimo ir skelbimo modernizavimas.

IV. ASMENS ORUMAS – DAUGIAU PAGARBOS KIEKVIENAM ŽMOGUI

I. Pasitikinčios Lietuvos kūrimas

Mūsų tikslas – Lietuva, kurioje žmonės pasitiki ir gerbia vieni kitus. Pripažindami žmogaus teisių universalumo principą, nuosekliai pasisakome prieš bet kokių formų diskriminaciją, valdžios kišimąsi į privatų žmonių gyvenimą. Ginsime kiekvieno žmogaus teisę būti savimi, išpažinti tikėjimą, puoselėti tradicijas ir vertybes. Valstybė netoleruos smurto prieš savo piliečius, užkirs kelią nesantaikos, ksenofobijos ir bet kokio nepakantumo apraiškoms.

Tik pagarbos ir pasitikėjimo aplinkoje galima laisvų ir atsakingų asmenybių visuomenė, kurioje kiekvienas turi galimybes save realizuoti, kurti savo ir savo šeimos ateitį.

1. Mūsų pažadas: netoleruosime jokių diskriminacijos apraiškų ir darbinėje veikloje, ir asmeniniame žmonių gyvenime.

- 1.1. Neleisime, kad per mokesčius būtų grąžintas lygiavos principas – „atimti ir padalinti“, todėl ginsime kiekvieno teisę dirbti ir užsidirbti.
- 1.2. Neleisime diskriminuoti žmonių dėl jų tautybės, socialinės padėties, lyties, lytinės orientacijos, įsitikinimų ar pažiūrų.
- 1.3. Pasisakėme ir pasisakysime prieš šeimų ir vaikų skirstymą. Valstybė turi vertinti, remti ir globoti visas šeimas bei jose augančius vaikus.
- 1.4. Priimsime Partnerystės įstatymą, kuris leis žmonėms pasirinkti bendro gyvenimo formą bei užtikrinsime kiekvieno asmens teisinę apsaugą.

2. Mūsų pažadas: dėsime visas pastangas išgyvendinti Lietuvoje smurtą.

Parengėme Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymą, todėl toliau išsipareigojame įgyvendinti nuoseklią Nacionalinę smurto netoleravimo ir jo priežasčių šalinimo programą.

- 2.1. Užtikrinsime veiksmingą Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo įgyvendinimą ypatingą dėmesį skirdami smurto šeimoje prevencijai ir pagalbai smurto aukoms.
- 2.2. Kartu su nevyriausybinėmis organizacijomis vykdysime socialines programas, skatinančias diskusiją visuomenėje apie neigiamas smurto pasekmes visoms gyvenimo sritims.

2.3. Kiekvienas smurtautojas ne tik neišvengs atsakomybės, bet kartu gaus psichologo konsultaciją ir privalės išklaudyti nesmurtinio elgesio formavimo kursą.

3. Mūsų pažadas: *nė vieno pamiršto, pamesto ar atstumto vaiko.*

3.1. Skatinsime švietėjišką veiklą apie vaiko teises. Vaiko interesų turi būti paisoma priimant tiesiogiai su juo susijusius sprendimus.

3.2. Kelis kartus sumažinsime vaikų, augančių vaikų namuose, skaičių perkeldami juos į šeimas. Įteisinsime galimybę asmeniui, globojančiam vaiką, gauti atlygį kaip už suteiktą paslaugą. Supaprastinsime įvaikinimo procedūras.

3.3. Plėtosime lanksčias bendruomenines paslaugas rizikos grupių šeimoms, šeimoms, auginančioms vaikus su negalia, ir šeimoms, kurios vaikus paėmė globon arba įvaikino. Skatinsime dienos centrų steigimą, psichologinės pagalbos prieinamumą šeimoms, ypač auginančioms vaikus su negalia.

3.4. Priimsime ir įgyvendinsime įstatymą, draudžiantį kūno bausmes bei kitoki, ypač psichologinį smurtą prieš vaikus.

4. Mūsų pažadas: *kiekvienas žmogus žinos apie savo teises, žinos, kur kreiptis, jei jos pažeidžiamos, bei gaus pagalbą joms apginti.*

4.1. Visomis įmanomomis priemonėmis kartu su nevyriausybinėmis organizacijomis vykdysime veiksmingas šviečiamąsias programas.

4.2. Esamas neteismines žmogaus teisių gynimo institucijas apjungsime į vieną instituciją .

II. Pilietinės visuomenės plėtra

Dėl ydingo valdžios požiūrio ir mūsų pačių kaip piliečių pasyvumo šiandien Lietuvos pilietinė visuomenė tebėra silpna, nevyriausybių organizacijų veikloje dalyvauja nedidelė visuomenės dalis. Pripažindami, kad nevyriausybiniis sektorius ne tik gali, bet ir dabar kai kuriose srityse veikia racionaliau bei efektyviau nei valstybinis, stiprinsime ir remsime piliečių iniciatyvas, skatinsime filantropiją ir savanorystę, didinsime piliečių galias tvarkant viešuosius reikalus.

5. Mūsų pažadas: *nevyriausybines organizacijas iš pinigų prašytojo taps valstybinio sektoriaus partneriu, kuriam bus patikėta vykdyti daugiau valstybės funkcijų, ir kartu sudarytos sąlygos esminei nevyriausybiniio sektoriaus plėtrai.*

5.1. Įsteigsime fondą nevyriausybinių organizacijų veiklai finansuoti.

5.2. Supaprastinsime NVO dalyvavimą viešuosiuose pirkimuose siekiant ES struktūrinių fondų ir kitų donorų paramos.

5.3. Peržiūrėsime paramą skatinančių mokesčių lengvatų sistemą ir prie nevyriausybiniio sektoriaus finansavimo pritrauksime privataus sektoriaus lėšas.

6. Mūsų pažadas: *įvesime elektroninį balsavimą, sudarysime daugiau galimybių žmonėms dalyvauti sprendžiant valstybės problemas.*

6.1. Įvestas e. balsavimas leis piliečiams efektyviau prisidėti prie valstybei aktualių klausimų svarstymo.

6.2. Palengvinsime galimybes surengti referendumus mažinant reikalingų parašų skaičių nuo 300 iki 150 tūkst., pailginant parašų rinkimo terminą iki 4 mėn. ir įteisinant galimybę balsuoti referendume internetu.

6.3. Įgyvendinsime mūsų parengtą naują Susirinkimų įstatymo redakciją, kuri įtvirtins pareikštine piliečių teisę rinktis į taikius susirinkimus. Netoleruosime jokio nepagrįsto saviraiškos teisių ribojimo.

6.4. Numatysime griežčiausią visų lygių pareigūnų asmeninę atsakomybę už žmogaus teisių pažeidimus, įvykdytus veiksmu ar neveikimu.

V. IŠSILAVINĖS ŽMOGUS – SAVO, ŠEIMOS IR BENDRUOMENĖS GEROVĖS KŪRĖJAS

Mūsų tikslas – užtikrinti kokybišką švietimą visų amžiaus grupių žmonėms. Švietimo sistema ugdys pilietį, laisvą rinktis ir drauge suvokiantį atsakomybę už save, savo šeimą, savo bendruomenę,

savo kraštą. Kartu pasieksime, kad visose mokyklose vaikai ir mokytojai jaustųsi gerai, jaustų savo darbo prasmę, kurtų pagarbius draugiškus santykius.

1. Mūsų pažadas: mažiesiems sudarysime geriausias sąlygas plėtodami ikimokyklinį ugdymą.

Kiekvienam vaikų darželį lankančiam vaikui pradėtas teikti ikimokyklinio ugdymo krepšelis, dėl to padidėjo ikimokyklinio ugdymo prieinamumas ir teikiamų paslaugų įvairovė.

- 1.1. Vadovavomės ir vadovausimės principu, kad kuo mažesnis vaikas, tuo arčiau jo namų turi būti mokykla.
- 1.2. Įdiegsime pilną ikimokyklinio ugdymo krepšelį, kuris leis plėtoti lanksčią, prie tėvų darbo ir gyvenimo ritmo pritaikytą ikimokyklinio ugdymo sistemą.
- 1.3. Skatinsime vaikų darželių įvairovės augimą: sudarysime geras sąlygas įvairių privačių darželių (sveikatingumo, lauko ir kt.) steigimui ir veiklai, užtikrinsime lanksčias nenaudojamų valstybei priklausančių patalpų panaudos sąlygas.
- 1.4. Atsigaunant valstybės ekonomikai ikimokyklinio ugdymo pedagogų ir auklėtojų padėjėjų atlyginimai bus didinami pirmiausiai.

2. Mūsų pažadas: mokyklos taps vieta, kur įvairiapusė ugdoma savarankiška ir atsakinga asmenybė.

Sėkmingai įgyvendinome bendrus projektus su visuomeninėmis jaunimo organizacijomis, kultūros ir meno žmonėmis.

- 2.1. Pamokos taps tokios, kuriose yra skatinamas aktyvus moksleivių įsitraukimas: daugiau diskusijų, kūrybinių užduočių, kritinį mąstymą lavinančių užsiėmimų.
- 2.2. Santykiai mokykloje bus grindžiami abipuse mokinio ir mokytojo pagarba, pasitikėjimu. Tokiai atmosferai stiprinti mokytojams bus teikiama sisteminga pagalba, konsultacijos, aiškiau apibrėšime tėvų atsakomybę dėl jų vaikų elgesio mokykloje.
- 2.3. Mokyklose sistemingai įgyvendinsime efektyvias sveikatos ugdymo ir patyčių prevencijos programas. Kartu dideles pastangas sutelksime prasmingai veiklai, ypač sportinei ir meninei, kuri siaurina blogų įpročių išsikerojimo erdvę.

3. Mūsų pažadas: kiekvienas vaikas po pamokų galės lankyti būrelius ar kitus užsiėmimus.

Dalyje savivaldybių įgyvendinamas bandomasis neformaliojo ugdymo krepšelio projektas leis pereiti prie popamokinės veiklos finansavimo krepšelio principu visoje Lietuvoje.

- 3.1. Taikysime neformaliojo vaikų švietimo finansavimą principu „pinigai paskui vaiką“. Parengtą finansavimo modelį įdiegsime neatidėliodami, tokiu būdu padidinsime būrelių ir kitų veiklų pasirinkimo įvairovę.
- 3.2. Pasieksime, kad vaikai ugdytųsi gyvenime reikalingus įgūdžius, asmenines ir socialines kompetencijas.

4. Mūsų pažadas: vaikai ir tėvai turės daugiau galimybių rinktis kokybišką švietimą.

Įvedus naują mokyklų vadovų skyrimo tvarką tėvams ir mokiniams suteikta daugiau galimybių priimti svarbius su mokymo procesu susijusius sprendimus.

- 4.1. Skirsime vienodą valstybės finansavimą visiems moksleiviams nepaisant to, valstybinę ar nevalstybinę švietimo įstaigą lankyti.
- 4.2. Sudarysime sąlygas ir nevalstybinėms mokykloms lanksčiai pasinaudoti valstybei priklausančiomis, tačiau nenaudojamomis patalpomis ugdymui vykdyti;
- 4.3. Valstybės skiriamas finansavimas moksleiviui bus pakankamo dydžio, kad tėvams nereikėtų papildomai skirti lėšų mokyklai. Dėl to ugdymo įstaigos taps savarankiškesnės.
- 4.4. Palaikysime įvairias savitas ugdymo kryptis tėvų pageidavimu besirenkančias mokyklas ir naujų bendruomenės iniciatyva kuriamų mokyklų steigimąsi.
- 4.5. Suteikus moksleivių tėvams galimybę dalyvauti mokyklų vadovų skyrimo ir mokytojų priėmimo į darbą procesuose ir toliau plėtosime sąlygas jiems įsitraukti į mokyklų gyvenimą ir sprendimų priėmimą.

5. Mūsų pažadas: vaikus mokyklose mokys gerai parengti pedagogai.

Parengta Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo koncepcija, skirtas finansavimas ilgalaikėms mokytojų stažuotėms ir kitiems pažangiems kvalifikacijos tobulinimo būdams.

- 5.1. Įvairiomis priemonėmis skatinsime, kad pedagogines studijas rinkęsi motyvuoti ir gambiausi jaunuoliai, o jauniems mokytojams numatysime papildomą pagalbą įgyjant pasitikėjimo savimi ir praktinių įgūdžių.
- 5.2. Mokytojų kvalifikacijos tobulinimas bus organizuojamas taip, kad mokinys tiesiogiai pajauštų to rezultata – pagerėjusį mokytojo darbą. To sieksime stiprindami paskatas mokytojams tobulintis, plėsdami ilgalaikių stažuočių galimybes ir tobulinimosi sričių bei formų pasirinkimą.
- 5.3. Išlaikysime mokytojų atlyginimų lygį 20% aukštesnį už vidutinį mėnesinį atlyginimų dydį.

6. Mūsų pažadas: moksleiviai mokysis savarankiškose ir šiuolaikiškai valdomose mokyklose.

Švietimo infrastruktūrai modernizuoti per 4 metus buvo skirta daugiau nei 1 milijardas litų, renovuota daugiau nei pusė visų mokyklų. Lankstesnė atlyginimų skaičiavimo tvarka leidžia mokykloms tikslingiau valdyti savo finansus ir naudoti juos keliant mokytojų atlyginimus.

- 6.1. Vadovavimas mokykloms turi skatinti tobulėjimą. Mokyklų vadovais taps tik geriausi mokytojai ir švietimo vadybininkai. Vadovų atsinaujinimui užtikrinti taikysime rotacijos mechanizmą.
- 6.2. Taikysime finansavimo modelius, skatinančius iniciatyvą ir atsiskaitymą už rezultatus sprendžiant mokykloms aktualius klausimus, – tam bus įkurtas mokyklų pažangos fondas.
- 6.3. Mokyklos bus baigtos renovuoti bei sistemingai aprūpinamos reikalinga įranga. Tam, pirmiausia, bus naudojamos ES struktūrinės paramos lėšos.

7. Mūsų pažadas: aukštasis mokslas suteiks tvirtą pagrindą profesinei ir asmeninei sėkmei.

Aukštojo mokslo reforma iš esmės paskatino aukštąsias mokyklas savo pastangomis siekti aukštesnės studijų kokybės. Valstybės finansavimas aukštajam mokslui augo ir yra paskirstomas skaidriai – aukštųjų mokyklų finansavimas priklauso tik nuo jų pačių įdėto darbo ir veiklos rezultatų.

- 7.1. Įtvirtinsime aukštojo mokslo reformos tęstinumą ir studijų finansavimą, grįstą krepšelio principu. Toliau stiprinsime paskatas studijų kokybei gerėti.
- 7.2. Skatinsime aukštųjų mokyklų kokybės savikontrolę ir savireguliaciją. Sieksime, kad aukštosios mokyklos efektyviai naudotųsi įtvirtinta visaverte autonomija: siektų modernių institucijos bei turto valdymo modelių įdiegimo.
- 7.3. Prisidėsime kartu su aukštosiomis mokyklomis kuriant nepakantumo plagijavimui, nusirašinėjimui ir mokslinių darbų pirkimui aplinką, sieksime griežtinti dėstytojų ir studentų atsakomybę už akademinį klastojimą.
- 7.4. Siūlysimė naujus abiturientų efektyvaus informavimo apie realią studijų kokybę ir studijų galimybes būdus.
- 7.5. Skirsime pakankamai dėmesio regioniniam aukštajam mokslui: dėl didesnės specializacijos, ryšio su socialiniais partneriais ir aiškaus apsisprendimo, į kokias studijų kryptis yra investuojama bus kuriamos paskatos siekti kokybės.
- 7.6. Sieksime, kad studijų programų įvairovė ir kokybė Lietuvoje būtų tolygi užsienio aukštųjų mokyklų siūlomoms studijų programoms: skatinsime Lietuvos aukštųjų mokyklų įsijungimą į tarptautinę aukštojo mokslo sistemą per jungtines programas, nuolatinį dėstytojų iš užsienio įtraukimą, studentų mainus.
- 7.7. Tęsime aukštųjų mokyklų tinklo konsolidaciją tariantis su akademinėmis bendruomenėmis.

8. Mūsų pažadas: Lietuvoje bus vykdomi tarptautinį lygį atitinkantys moksliniai tyrimai.

Išplėtėme mokslo konkursinį finansavimą ir paklojome pamatus moderniai mokslo infrastruktūrai atsirasti.

- 8.1. Sieksime optimalaus aukštųjų mokyklų darbuotojų mokslinio ir pedagoginio darbo balanso, leidžiančio išnaudoti geriausius kiekvieno mokslininko dėstyimo, konsultavimo ir vadovavimo mokslinei praktikai gebėjimus.
- 8.2. Tikslingai finansuosime taikomuosius mokslinius tyrimus, besiorientuojančius į inovacijas.
- 8.3. Pabaigta mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) infrastruktūra ateityje sutelks stipriausią mokslo potencialą ir skatins privačias investicijas į mokslo inovacijas.

8.4. Finansuosime ir taip pritrauksime aukščiausios kompetencijos užsienio mokslininkus ir tyrėjus bei išlaikysime gambiausius Lietuvos talentus, kurie yra esminis mokslo ir aukštųjų technologijų plėtros variklis.

9. Mūsų pažadas: užtikrinsime modernų profesinį mokymą.

Sukurti modernūs sektoriniai profesinio mokymo centrai, kur mokiniai galės dirbti su moderniausia įranga.

9.1. Užtikrinsime aukščiausią sinergijos tarp profesinio mokymo ir ūkio lygį, nes tai sukurs sąlygas plėtoti konkurencingai pramonei bei sudarys prielaidas didėti visų profesijų atstovų uždarbiui. Didesnė profesijų įvairovė, atsižvelgiant į darbo rinkos poreikius.

9.2. Didžiausią dėmesį skirsime investicijoms į profesijos mokytojų kvalifikacijos tobulinimą.

9.3. Baigsime įgyvendinti profesinio mokymo infrastruktūros modernizavimo projektus.

9.4. Sieksime visavertiškai įtraukti privačius partnerius į profesinio mokymo ir orientavimo procesus.

10. Mūsų pažadas: sudarysime geras sąlygas suaugusiųjų mokymui.

Išbandyta krepšelių finansavimo sistema, kuri leidžia efektyviai tenkinti suaugusiųjų mokymosi poreikius.

10.1. Skatinsime ir padėsime darbuotojams ir darbdaviams plėtoti įvairiapusį mokymąsi darbo aplinkoje.

10.2. Sudarysime geras galimybes nuotoliniam suaugusiųjų mokymuisi. Įtraukdami privatų sektorių pasieksime, kad įvairūs mokymų kursai bus plačiai prieinami.

10.3. Remsime Trečiojo amžiaus - senjorų universitetų veiklą.

VI. SVEIKATA

Mūsų tikslas – sveikatos apsaugos sektorių reformuoti taip, kad būtų sudarytos visos sąlygos žmonėms stiprinti sveikatą nelaukiant ligos, o susirgus naudotis prieinama ir kokybiška sveikatos apsaugos sistema. Skatindami visuomenę rūpintis savo sveikata, aktyviau įtraukdami privačias gydymo įstaigas į sveikatos priežiūros ir apsaugos lauką, keisdami ydingą kompensuojamųjų vaistų sistemą į kompensuojamųjų ligų sistemą pasieksime, kad sveikai gyvenančių, fiziškai aktyvių žmonių Lietuvoje būtų dauguma.

1. Mūsų pažadas: sveikatos paslaugos bus kokybiškos ir prieinamos.

1.1. Užtikrinsime Lietuvos gyventojams teisę ir laisvę vienodais pagrindais rinktis tiek valstybines, tiek privačias sveikatos paslaugas teikiančias įstaigas ir vienodai gauti apmokėjimą už jose suteiktas sveikatos priežiūros paslaugas, tarp jų ir stacionarias.

1.2. Sukūrus draudiminę žalos pacientams atlyginimo sistemą (pacientų žalų atlyginimo fondą), pacientas nesibylinėdamas gaus draudimo kompensaciją, o gydytojams ir gydymo įstaigoms tinkamai sutvarkytas draudimas leis atsakingai dirbti savo darbą.

1.3. Pakeisime esamą neracionalią sveikatos apsaugą į realią draudiminę sveikatos apsaugą. Užtikrinsime privalomo ir alternatyvaus sveikatos draudimų veikimą Lietuvos gyventojų naudai. Sudarysime sąlygas ir priimsime teisės aktus papildomam savanoriškam sveikatos draudimui bei sudarysime sąlygas tiek fiziniams, tiek juridiniams asmenis draustis ar drausti savo darbuotojų sveikatą palankiomis sąlygomis.

1.4. Siekdami paslaugų kokybės ir sąžiningo jų teikimo įteisinsime realiai egzistuojančias pacientų priemokas už sveikatos paslaugas (taip pat ir vienkartinio apsilankymo). Tai neleis žeminti pacientų ir gydytojų orumo, sumažins korupciją, padarys sveikatos paslaugų sektorių skaidresniu. Kartu su priemokų įteisinimu, užtikrinsime kompensacinius mechanizmus socialiai labiausiai pažeidžiamoms visuomenės grupėms.

2. Mūsų pažadas: vaistų politikoje pacientas su gydytoju galės laisvai pasirinkti geriausią gydymo taktiką.

2.1. Pakeisime esamą centralizuoto vaistų pirkimo ir kompensavimo sistemą kaip neefektyvią ir neskaidrią, siekdami išplėsti paciento vaistų pasirinkimo galimybes, užtikrinti veiksmingesnį gydymą ir saikingą, racionalų vaistų vartojimą, efektyvų lėšų panaudojimą.

2.2. Kompensuosime ligų gydymą, atsisakysime kompensuojamųjų vaistų sistemos. Tai leis pacientui kartu su gydytoju pasirinkti tinkamiausias gydymo ir rehabilitacijos paslaugas, pasirinkti ir brangesnius vaistus ar kitokias sveikatos stiprinimo paslaugas, jei jie atrodys naudingesni.

2.3. Sieksime, kad valstybės ir savivaldybių įsteigtos asmens sveikatos priežiūros įstaigos pirktų vaistus ir priemones per Centrinę pirkimo organizaciją. Vaistus ir priemones retoms ligoms pirkime centralizuotai.

3. Mūsų pažadas: sveikata, o ne liga bus sveikatos politikos pagrindas.

Liberalų ir sveikos gyvensenos entuziastų iniciatyva yra parengta ir pradedama vykdyti sveikatos ugdymo programa visose bendrojo lavinimo mokyklose.

3.1. Diegsime asmeninės sveikatos ugdymo programas skirtingų amžiaus grupių piliečiams. Bendradarbiaudami su nevyriausybinėmis sveikatingumo organizacijomis, įvesime sveikos gyvensenos ir sveikatos stiprinimo užsiėmimus ikimokyklinio ir mokyklinio ugdymo programose.

3.2. Skatinsime piliečių atsakomybę už savo ir aplinkinių sveikatą, sukursime paskatas (taip pat ir finansines), kad rūpintis savo fizine ir dvasine sveikata žmogus būtų suinteresuotas.

3.3. Sveikai gyvensenai palaikyti ir ugdyti skiriamos lėšos atitiks prioritetinę šios srities svarbą.

3.4. Plėtosime ir stiprinsime pirminę profilaktiką ir gerinsime jos prieinamumą bei kontrolę.

3.5. Gyventojų fiziniam aktyvumui reikalingos infrastruktūros – aikštynų, sporto salių, baseinų, dviračių takų – įrangimui skirsime kelis kartus daugiau lėšų negu dabar.

3.6. Konsultacijos, pasitarimai psichologiniais, priklausomybių, bendravimo ir kitais sveikatos klausimais bus prieinami kiekvienam žmogui.

4. Mūsų pažadas: privačios gydymo įstaigos galės sparčiai steigtis ir veikti lygiomis sąlygomis su valstybinėmis.

4.1. Užtikrinsime lygias sąlygas ir vienodas galimybes gydymo įstaigoms steigtis ir veikti nepriklausomai nuo jų nuosavybės formos, panaikinsime privačių gydymo įstaigų veiklą ir plėtrą stabdančius barjerus.

4.2. Sudarysime lygias sąlygas ir galimybes valstybės ir privataus sektorių sveikatos priežiūros paslaugų teikėjams konkuruoti dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, ES Socialinio fondo, kitų finansavimo šaltinių.

4.3. Sveikatos įstaigų darbuotojai oficialiai gaus jų darbo vertą atlyginimą. Tam reikalingos papildomos lėšos bus gautos efektyviau administruojant sveikatos apsaugos sistemą.

4.4. Įdiegsime e. sveikatą ir sieksime europietiško paslaugų teikimo lygio, tai žymiai pagerins paslaugų efektyvumą ir sutaupys lėšų.

4.5. Diegsime įvairias viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimo formas, skatindami Lietuvos ir užsienio privataus kapitalo pritraukimą į sveikatos sektoriaus modernizavimą ir plėtrą.

5. Mūsų pažadas: visas sveikatos politikos sektorius taps efektyvesnis.

5.1. Dalį valstybės sektoriui priskirtinų veiklų perduosime vykdyti nevalstybinėms institucijoms. Atliksime sveikatos sektoriaus valstybės funkcijų bei viešojo administravimo veiklų ir funkcijų auditą atskirdami valstybės funkcijoms nepriskirtinas veiklas, jas perduodant vykdyti nevalstybinėms institucijoms.

5.2. Vykdydysime pirminio sveikatos priežiūros lygio ir sveikos gyvensenos plėtrą, bei skatinsime pirminio sveikatos priežiūros lygio perdavimą privatiems paslaugų teikėjams.

5.3. Didinsime medicinos paslaugų eksportą į kitas valstybes, plėtojant medicinos turizmą Lietuvoje.

5.4. Panaikinsime teisės aktų nuostatas, nepagrįstai ribojančias ir branginančias sveikatos paslaugų teikimą.

VII. ATSAKINGA SOCIALINĖ POLITIKA

Mūsų tikslas – kad socialinė politika Lietuvoje skatintų žmones ne gyventi iš pašalpų, o užsiimti aktyvia veikla. Valstybės lėšos turi būti nukreiptos socialinėms problemoms spręsti, o ne joms finansuoti. Sudarydami sąlygas lanksčiai grįžti į darbo rinką iš jos iškritusiems, dalyvaujant privačiam sektoriui kurdami tvarią pensijų sistemą pasieksime, kad dirbančiam ir kuriančiam žmogui būtų sudarytos maksimalios galimybės kurti ir pašalintos kliūtys dirbti ir užsidirbti.

Į socialinių problemų sprendimą įtraukdami ir nevyriausybinės organizacijas pasieksime, kad socialinę paramą gautų tik tie, kuriems jos iš tikrųjų reikia, ir tik tokiu būdu, koks yra realiai geriausias konkrečioje situacijoje.

1. Mūsų pažadas: *bus daugiau darbo vietų ir daugiau gerai apmokamų darbo vietų.*

1.1. Peržiūrėsime pasenusias Darbo kodekso nuostatas: bus leidžiama laisviau sudaryti terminuotąsias darbo sutartis, sumažinsime skirtingų darbuotojų kategorijų privilegijas, leisime lanksčiau nustatyti darbo dienos trukmę ir grafiką, panaikinsime apribojimus, trukdančius dirbti savarankiškai.

1.2. Socialinė parama bus palaipsniui mažinama tiems paramos gavėjams, kurie nerodo noro dirbti. Ilgalaikiams bedarbiams radus darbą adaptacijos laikotarpiu suteiksime tikslinę paramą padedant sėkmingai integruotis darbo rinkoje, organizuoti vaikų priežiūrą, palengvinant vykimą į ir iš toliau nuo namų esančios darbovietės.

1.3. Bedarbiams informuoti, konsultuoti ir perkvalifikuoti bus skiriamas finansavimo krepšelis, su kuriuo jis galės pirkti informavimo, konsultavimo ar perkvalifikavimo paslaugas iš visų veikiančių įmonių. Tai užtikrins didesnę konkurenciją tarp Darbo biržos ir privačių organizacijų teikiamų paslaugų ir geresnę kokybę vartotojui.

2. Mūsų pažadas: *užtikrinsime finansiškai saugią senatvę.*

2.1. Saugosime, ginsime ir plėtosime pensijų kaupimo sistemą taip, kad dirbančiam žmogui jis būtų tvirta atrama senatvėje.

2.2. Atstatysime sumažintas įmokas į privačius pensijų fondus ir stabilizavus biudžeto išlaidas galimi įmokų dydžiai bus toliau nuosekliai didinami.

2.3. Visokeriopai skatinsime asmeninį taupymą, nukreiptą pensijiniam aprūpinimui gerinti.

2.4. Įvairias šiandien mokamas pensijas ir lengvatas apjungsime į vieną aiškia pensija, kuri užtikrins geresnį materialinį aprūpinimą.

3. Mūsų pažadas: *skurdą naikinsime, o ne jį skatinsime.*

3.1. Valstybės lėšos bus tikslingai nukreipiamos labiausiai paramos stokojančioms. Socialinė parama bus susumuojama į vieną išmoką – atsisakant įvairių išskaidytų paramos formų (transporto lengvatų, šildymo kompensacijų), kurias sunku ir brangu administruoti. Socialinė parama bus skiriama po pajamų ir turto testo bei susieta su realiomis žmogaus galimybėmis ir pastangomis pačiam išbristi iš skurdo.

3.2. Socialinės paramos gavėjus apjungsime į bendrą duomenų bazę, kurioje bus duomenys apie jų turimą pajamas, šeimyninę padėtį ar gyvenimą kartu, aukštosiose mokyklose besimokančius vaikus. Didinsime darbo biržų, socialinės paramos tarnybų ir piniginę paramą skiriančių savivaldybių bei NVO tarpusavio sąveiką ir bendradarbiavimą vertinant paramos prašančiųjų poreikius, suteiktos paramos poveikį.

3.3. Socialinė parama bus skiriama derinant ją su privalomais vykdyti įpareigojimais spręsti savo socialines problemas. Siekiant tikslingiau ir efektyviau išnaudoti ribotus išteklius, kur būtina, pinigine socialinė parama bus keičiama į paramą natūra. Dosnesnę paramą skirsime tiems paramos gavėjams, kurie dalyvaus viešuose darbuose ir visuomenei naudingoje veikloje.

3.4. Rotuosime darbingumo lygio, specialiųjų poreikių nustatymo ir piniginės paramos skyrimo komisijų narius, įtrauksime suinteresuotų nevyriausybinių organizacijų ir bendruomenių atstovus. Gaunantys pagalbą ir slaugos išmokas asmenys turės atsiskaityti už lėšų panaudojimą.

3.5. Taikysime krepšelio principą vaikų, senjorų priežiūrai. Šias paslaugas galės teikti asmenys, turintys verslo liudijimą ar individualios veiklos pažymėjimą. Vaikų priežiūrą skatinsime plėtoti ir namų sąlygomis, leidžiant savo vaikus ar anūkus prižiūrintiems asmenims užsiimti individualia veikla ir prižiūrėti dar kelis vaikus, sudarydami galimybę užsidirbti esant tėvystės atostogose, teikti lanksčias paslaugas.

3.6. Valstybė bus socialinių paslaugų užsakovė, o paslaugų vykdymą atliks geriausiai tai galinčios padaryti organizacijos. Daugiau socialinių paslaugų pirsime ir daugiau socialinių funkcijų deleguosime privatioms ne pelno organizacijoms ir bendruomenėms. Nuolat vertinsime teikiamų socialinių paslaugų efektyvumą ir rezultatyvumą, vartotojų poreikius ir pasitenkinimą, diegsime pažangias inovacijas atsisakydami žemo efektyvumo paslaugų.

Mūsų tikslas – sudaryti geriausias sąlygas kiekvienam asmeniui kurti ir dalyvauti kultūros procese. Tikėdami, kad kūrybiškumas ir iniciatyva yra pamatinės kultūros ir bendros šalies pažangos prielaidos, plėtosime demokratinę kultūros politikos įgyvendinimo modelį, ypatingą dėmesį skirsime vaikų ir jaunimo kultūrai, o kultūros idėjas vertins ne politikai, bet ekspertai

Šalies kultūros potencialas visapusiškai atsiskleis, kai bus sudarytos tinkamos sąlygos kiekvienam šalies piliečiui – nuo jos kūrėjo iki vartotojo – šiame procese dalyvauti.

1. Mūsų pažadas: kultūros politika bus formuojama ir vykdoma siekiant geriausio rezultato.

1.1. Mažiausiai uždirbantiems kultūros darbuotojams užtikrinsime orius atlyginimus.

1.2. Palaikysime ir skatinsime kultūriškai aktyvų laisvalaikio leidimą: savo krašto pažinimą, kūrybą, dainavimą, šokių, žaidimus, bendruomeninius renginius ir keliones.

1.3. Gerinsime kultūros aplinkos ir teikiamų paslaugų kokybę bei prieinamumą remiantis talentingais kūrėjais bei reikšmingų laimėjimų pasiekusiomis profesionalios kultūros institucijomis.

1.4. Aktyvinsime kultūros sektoriaus tarptautiškumą, nes kultūra – puiki šalies vizitinė kortelė, o kultūros mainai – taip pat puiki galimybė atsinaujinti, įgyvendinti ambicingus sumanymus. Todėl sudarysime geresnes sąlygas šalies kūrėjams dalyvauti tarptautinėje rinkoje, remiant europietiškosios kultūros tradicijos puoselėjimą. Išnaudodami dėmesį Lietuvai jos pirmininkavimo ES Tarybai laiku, įgyvendinsime šalies kultūros laimėjimų pristatymo kampaniją užsienio šalyse.

1.5. Plėtosime kūrybines industrijas. Esamas meno, mokslo ir verslo tarpusavio integracijos laipsnis, lyginant su sparčiausiai besivystančiomis Europos valstybėmis, toli gražu nepakankamas norint užtikrinti Lietuvos kultūros ekonomikos konkurencingumą tarptautiniu mastu. Todėl imsime įgyvendinti kūrybinių industrijų skatinimo programas sutelkiant meninį ir mokslinį potencialą, su šia veikla susijusius verslo atstovus, kurti ir diegti inovacijas, kurios galėtų duoti didžiausią naudą šalies ekonomikos ir kultūrinės bei socialinės aplinkos vystymuisi.

1.6. Įtraukdami privatų sektorių skatinsime naujų ir rekonstruotų kultūros erdvių, atvirų visiems piliečiams, atsiradimą. Tai salės teatrui, šokiui, muzikai ir kinui, tolygiai išdėstytos visoje šalyje, restauruotų architektūrinių-istorinių paminklų pritaikymas kultūros ir turizmo poreikiams.

1.7. Stiprinsime savivaldos ir bendruomenių dėmesį ir susitarimus, kad miestų ir miestelių išplanavimas būtų palankus juose gyvenantiems įvairių grupių žmonėms, didintų socialinę sanglaudą ir padėtų formuoti bendruomeninį gyvenimą.

1.8. Skatinsime regionines kultūros iniciatyvas ir kūrybinę raišką didinant socialinį ir kultūrinį kapitalą regionuose, plėtojant bendruomeniškumą, pilietiškumą ir socialinę sanglaudą.

2. Mūsų pažadas: kultūros institucijos veiks efektyviai.

2.1. Gerinsime kultūros vadybą. To siekdami stiprinsime ministerijos ir viso sektoriaus darbuotojų kompetenciją ir atsakomybę, skatinant glaudesnę bendradarbiavimą su visuomene ir nevyriausybinėmis organizacijomis, švietimo sektoriumi ir kitais socialiniais partneriais.

2.2. Lietuvos muziejai iš vertybių saugojimo įstaigų keisis į edukacijos ir kultūros centrus, pajėgius sudominti ir jauną, ir vyresnį. Sudarysime galimybes visas kultūros erdves plačiau išnaudoti kultūros ir kūrybinėms iniciatyvoms.

2.3. Sieksime, kad kaimų ir miestelių bibliotekos ir kultūros centrai taptų bendruomenių traukos ir saviraiškos vietomis.

2.4. Valstybės kultūros institucijų veikla bus vertinama remiantis aiškiais kokybiniais kriterijais. Atsižvelgiant į pasiektus rezultatus bus planuojamas ir jų finansavimas.

3. Mūsų pažadas: kultūros paramos ir finansavimo mechanizmai bus skaidrūs ir veiksmingi.

3.1. Siekdami profesionaliojo meno plėtos sudarysime sąlygas skaidriam valstybiniam finansavimui gauti.

3.2. Meninėms ir kultūrinėms veikloms remti valstybės lėšos bus skiriamos visiems atvirų konkursų būdu, kiek įmanoma tai perduodant žemesniam savivaldos lygmeniui.

3.3. Skatinsime konkurenciją kultūroje. Sieksime, kad problemos, su kuriomis susiduriama, kai konkurencija vyksta ne novatoriškumo, originalumo principu, bet „uždarų ratų“ interesų pagrindu, būtų išspręstos: finansavimą biudžetinėms viešosioms įstaigoms ir nevyriausybinėms įstaigoms (be biudžetinių steigėjų) atskirsime ir dalinsime pagal atskirus konkursus. Išsluoksniuosime konkursus

pagal finansuojamų projektų dydį taip, kad skirtingo masto projektai nekonkuruotų tarpusavyje dėl paramos.

3.4. Sudarydami sąlygas kultūros atsinaujinimui, plėtosime paramos nevyriausybinėms kultūros organizacijoms sistemą.

3.5. Kad užtikrintume talentingų kūrėjų galimybes kurti, plėtosime paramos individualiems menininkams sistemą. Vienas iš tarptautiniu mastu pripažintų paramos mechanizmų - menininkų rezidencijų programa – turi veikti ir Lietuvoje.

3.6. Siekiant įgyvendinti inovatyvias idėjas bei sukurti kultūros vystymuisi palankesnę aplinką, sudarysime sąlygas verslo investicijoms į kultūros sritį išplėtojant viešosios ir privačios partnerystės mechanizmus. Pasiūlysime teisės aktų pataisas, sudarančias palankesnę kultūrai mokesčių aplinką.

3.7. Siekiant šalinti interesų konflikto galimybę ir užtikrinti skaidrumą nuosekliai įtvirtinsime rotacijos ir viešųjų bei privačių interesų atskyrimo principą įstaigose, skirstančiose finansavimą bei stipendijas. Periodiškai vykdysime viešųjų pirkimų ir stipendijavimo sistemų auditą.

3.8. Skatinsime nacionalinės ir vietos valdžios bendradarbiavimą finansuojant kompleksines kultūros plėtros programas.

4. Mūsų pažadas: *kultūros paveldo apsaugos ir prieinamumo sistema taps integrali ir efektyvi.*

4.1. Lietuvoje būtina pasiekti išmintingą pusiausvyrą tarp paveldosauginių ir verslo interesų. Todėl tobulinant paveldo apskaitos ir apsaugos principus mažinsime administracinę naštą ir užtikrinsime paveldo naudotojų ir valstybės institucijų bendradarbiavimą.

4.2. Skatinsime, kad kultūros paveldo objektai bei valstybės saugyklose sukauptos vertybės taptų svarbiu mūsų tapatybės akcentu, taip pat vidaus ir atvykstamojo turizmo skatinimo priemone.

IX. ŠVARIOS, ŽMOGUI PALANKIOS APLINKOS IŠSAUGOJIMAS

Mūsų tikslas – pasiekti, kad gamtai draugiškas elgesys taptų natūraliu kiekvieno iš mūsų įpročiu. Vykdydami šviečiamąją veiklą, informacines kampanijas, koreguodami teisinį reguliavimą, stiprindami atsakomybės už padarytą žalą neišvengiamumą išsaugosime švarią ir natūralią aplinką.

1. Mūsų pažadas: *žmonės taps labiau suinteresuoti saugoti gamtą.*

1.1. Aplinkosaugos politiką nuo smulkmeniško reguliavimo ir bejėgiškumo prieš šiurkščius pažeidimus keisime į taisyklių supaprastinimą ir jų laikymosi užtikrinimą.

1.2. Atliekų rūšiavimas taps vyraujančia praktika, o ne išimtimi. Vartotojams ir gamintojams atliekų rūšiavimas ir perdirbimas bus ekonomiškai naudingesnis nei nerūšiavimas.

1.3. Teršimą mažinsime reikliai užtikrindami nustatytų taršos, triukšmo, kvapų ir kitų reikalavimų laikymąsi, remdami savivaldybių veiksmus kuriant efektyvias viešojo transporto sistemas, skatinant ekologišką transportą, tiesiant aplinkkelius, iškeliant teršiančias įmones, skatindami išlaikyti pakankamą žaliųjų plotų kiekį.

1.4. Saugomose ir kitose teritorijose nustatyti veiklos apribojimai turi būti pagrįsti visuomenės interesu, nesudaryti nepateisinamų sunkumų vietiniams gyventojams ir verslui. Todėl bus atsakyta nepagrįstų suvaržymų, reglamentavimas bus supaprastintas ir nedviprasmiškas visose teritorijų planavimo srityse, kartu užtikrinant keliamų reikalavimų laikymąsi.

X. DAUGIAU GALIŲ VIETOS SAVIVALDAI

Mūsų tikslas – priartinti savivaldą prie gyventojų. Suteikdami daugiau galių ir galimybių vietos bendruomenėms, efektyvindami ir skaidrindami savivaldų valdymą pasieksime, kad gyventojai jaustis tikraisiais savo gyvenamosios vietos šeiminkais ir turės realią galimybę daryti įtaką vykstantiems procesams.

1. Mūsų pažadas: *įgyvendinsime realią vietos savivaldos reformą, kuri padidintų asmeninę gyventojų rinktų savivaldos pareigūnų atsakomybę prieš rinkėjus.*

1.1. Įteisinsime tiesioginius merų – savivaldybių administracijų vadovų rinkimus.

1.2. Sudarysime rinkėjams galimybę į savivaldybių tarybas tiesiogiai rinkti pusę tarybos narių teritorinėse apygardose.

1.3. Mažinsime savivaldybių tarybų narių skaičių.

1.4. Suteiksime savivaldos rinkimų teisę tiems fiziniams asmenims, kurie moka mokesčius į savivaldybės biudžetą (pvz., turi nekilnojamąjį turtą savivaldybės teritorijoje).

1.5. Padidinsime seniūnijų savarankiškumą, seniūnijoms ir bendruomenėms perduodami ūkines funkcijas ir atitinkamą finansavimą.

2. Mūsų pažadas: *realiai padėsime gyventojų bendruomenėms telktis ir priimti jiems svarbius sprendimus.*

2.1. Įvairių lygmenų bendruomeninėms organizacijoms – ir kaimo, ir miesto – suteiksime daugiau galių sprendžiant vietos gyventojams aktualius klausimus.

2.2. Ypatingą dėmesį skirsime daugiabučių namų bendrijoms – sieksime, kad kiekvienas toks namas būtų valdomas pačių gyventojų, skatinsime juos taupiai naudoti šilumos energiją bei kitus išteklius.

3. Mūsų pažadas: *paskatinsime nuomojamo būsto plėtrą.*

3.1. Sudarysime sąlygas savivaldybėms kurti municipalinio būsto fondą panaudojant jau esamą socialinį būstą

3.2. Skatinsime viešojo ir privataus sektorių partnerystę statant ir nuomojant socialinį būstą.

4. Mūsų pažadas: *padidinsime savivaldybių finansinį bei turtinį pajėgumą tam, kad jos galėtų efektyviai tenkinti gyventojų poreikius.*

4.1. Išplėsimė mokesstinę bazę, priskiriamą savivaldybių biudžetams.

4.2. Ydingai išskaidytus žemės ir nekilnojamojo turto mokesčius pakeisime vieningu nekilnojamojo turto mokesčiu.

4.3. Perduosime savivaldybių valdymui urbanizuotas bei gyvenamąsias teritorijas.

5. Mūsų pažadas: *iš esmės pertvarkysime teritorijų planavimo sistemą.*

5.1. Suteiksime pirmenybę darnios plėtros ir viešosios aplinkos sutvarkymo prioritetams prieš žinybinius (aplinkos ar paveldo apsaugos) arba verslo interesus.

5.2. Supaprastinsime ir spartinsime planavimo sprendimų priėmimą.

5.3. Nustatysime griežtą visų dalyvaujančių teritorijų planavime pareigūnų atsakomybę už pavėluotai atliktus nepagrįstus sprendimus.

5.4. Supaprastinsime žemės paskirties keitimo procedūras.

6. Mūsų pažadas: *sudarysime sąlygas efektyviai savivaldybių inžinerinės bei socialinės infrastruktūros plėtrai.*

6.1. Sukursime inžinerinės bei socialinės infrastruktūros plėtros sistemą, aprašydami būtinus planavimo bei finansavimo procesus.

6.2. Nustatysime savivaldybių teises bei atsakomybę plėtojant infrastruktūrą, taip pat ir galimybes nustatyti infrastruktūros mokesťį (rinkliavą).

6.3. Sudarysime sąlygas viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimui.

XI. EFEKTYVESNIS VALSTYBĖS VALDYMAS

Mūsų tikslas – taip pagerinti Lietuvos valstybės valdymo kokybę, kad tai atitiktų visuomenės lūkesčius, ir iš esmės sustiprinti valstybės tarnautojų profesionalumą.

Laikydami pagrindinio principo, kad valstybė neturi daryti to, ką patys ir dažnai geriau gali padaryti žmonės, nevyriausybinės organizacijos ar verslas, reformuosime valstybės tarnybą ir sieksime valstybės administravimą padaryti skaidrą, paprastą ir efektyvų.

1. Mūsų pažadas: *sumažinsime ministerijų skaičių nuo 14 iki 10 – ies. Optimizuosime valstybinių žinybų sistemą.*

1.1. Energetikos, Susisiekimo ir dalis Ūkio ministerijos funkcijų bus perduota vienai Infrastruktūros ministerijai, sujungsime Socialinės apsaugos ir darbo bei Sveikatos apsaugos ministerijas, o Žemės ūkio, Aplinkos ir dalį Ūkio ministerijos funkcijų prijungsime suformuodami bendrą Aplinkos ministeriją.

1.2. Dalį centrinių valdžios institucijų perkelsime į regionus.

1.3. Iš esmės pertvarkysime valstybinių žinybų sistemą, ypač – kontroliuojančias institucijas.

2. Mūsų pažadas: diegiant e. paslaugas ir vykdant „saulėlydį popierizmui“ viešajame sektoriuje bus taupomas gyventojų ir valstybės laikas ir lėšos.

Jau parengėme Administracinės naštos mažinimo įstatymą, pagal kurį yra galima efektyviau kontroliuoti valstybės valdymo išlaidų efektyvumą. Plačiai taikysime kaštų ir naudos analizės metodą.

2.1. E. balsavimas, e. notaras, e. biblioteka, e. poliklinika ir kt. – kuo daugiau viešųjų paslaugų bus teikiamos taip, kad gyventojas jomis galėtų naudotis nepriklausomai nuo jo buvimo vietos, išnaudodamas informacinių technologijų teikiamas galimybes.

2.2. Atliksime auditą ir jo pagrindu sumažinsime perteklinių dokumentų naudojimą viešajame sektoriuje. Kur įmanoma popieriniai dokumentai bus pakeisti elektroniniais.

2.3. Įdiegsime atviro kodo programas, skatinsime konkurenciją viešajame sektoriuje taip taupydami jam skiriamas lėšas.

2.4. Pasieksime, kad viešojo sektoriaus institucijos bendradarbiautų tarpusavyje be popierių, skatinsime tokį bendravimą ir su gyventojais bei verslo subjektais.

2.5. Sumažinsime išlaidas viešojo sektoriaus informacinių technologijų ūkiui, jį centralizuodami bei perduodami į privačias rankas tvarkyti dalį funkcijų.

2.6. Įdiegsime vieną gyventojų ID kortelę, kuri atstotų keletą skirtingų dokumentų, pvz., asmens tapatybės kortelę, vairuotojo pažymėjimą, socialinio draudimo pažymėjimą ir t.t.

3. Mūsų pažadas: valstybės valdyme įgyvendinsime šiuolaikinius vadybos principus.

3.1. Atsisakysime perteklinių valstybės ir savivaldybių funkcijų, aiškiai apibrėšime valdžios institucijų tikslus ir įgaliojimus.

3.2. Valstybės valdyme orientuosimės į paslaugų vartotoją, valdymo rezultatus, išteklių panaudojimo efektyvumą ir skaidrumą.

3.3. Viešojo administravimo institucijų veiklos efektyvumą ir teikiamą žmonėms naudą periodiškai vertins nepriklausomas auditas. Jei institucijos veikla bus įvertinta blogai, nedelsdami priimsime sprendimus dėl jos reikalingumo ar pertvarkymo.

3.4. Užtikrinsime valstybės biudžeto finansuojamų programų realias sąnaudas ir rezultatus atsakingai vertindami vykdomų programų efektyvumą.

3.5. Valstybės ir savivaldybių biudžetus sudarysime programiniu principu – iškeliant tikslus ir vertinant jų pasiektumą, o ne tam, kad būtų tradiciškai finansuojamos atskiros institucijos ir jų veikla.

3.6. Kelsime aukščiausius reikalavimus parenkant valstybės institucijų vadovus ir vertinant jų darbą.

3.7. Į valstybės tarnybą priimsime remdamiesi skaidrių kandidatų gebėjimų ir žinių įvertinimu, kurį atliks nepriklausomame vertinimo centre sutelkti profesionalūs specialistai, kurie nežinos, kur pretenduoja asmuo ir neturės jokio šališko intereso. Neliks tradicijos į valstybės tarnybos pareigas skirti gimines bei pažįstamus.

XII. LIETUVOS NACIONALINIAI INTERESAI EUROPOJE IR PASAULYJE

Mūsų tikslas – užtikrinti nuoseklią ir efektyvią Lietuvos užsienio politiką. Kartu su artimiausiais partneriais telkdami pastangas savo nacionaliniams interesams užsienio politikoje įgyvendinti sieksime, kad Lietuva būtų aktyvi tarptautinių organizacijų dalyvė, Lietuvos įmonės vystytų tarptautinio bendradarbiavimo galimybes, o ne Lietuvoje gyvenantys lietuviai galėtų prisidėti prie klestinčios Lietuvos kūrimo.

1. Mūsų pažadas: Lietuva aktyviai įgyvendins savo interesus Europos Sąjungoje ir NATO.

1.1. Sieksime svarbiausių Lietuvos nacionalinių interesų ES įgyvendinimo: finansinės disciplinos valstybėse narėse užtikrinimo, vieningos energetikos politikos laikymosi, paramos svarbiems energetikos ir infrastruktūros projektams užsitikrinimo, tolesnio paslaugų rinkos liberalizavimo, mokesčių ir socialinės politikos savarankiškumo išlaikymo, spartesnės bendros žemės ūkio politikos reformos.

1.2. Lietuvos pirmininkavimas 2013 metais ES turi tapti pasididžiavimo savo valstybe projektu. Todėl į šį procesą įtrauksime kuo daugiau visuomenės atstovų.

1.3. Sieksime, kad naujojoje ES 2014-2020 m. finansinėje perspektyvoje Lietuvai skiriamos lėšos būtų nukreiptos į tas sritis, kurios lems mūsų valstybės ilgalaikę pažangą: švietimas, infrastruktūros gerinimas, kultūra.

1.4. ES užsienio politikoje Lietuva aktyviai sieks vieningų ES valstybių narių veiksmų plėtojant abipusiai naudingą bendradarbiavimą su Rytų kaimynais. Bus visokeriopai remiamas žmogaus teisių ir žiniasklaidos laisvių įtvirtinimas bei demokratijos plėtra NVS erdvėje.

1.5. Stiprinsime Lietuvos kariuomenės gynybinius pajėgumus.

1.6. Lietuva, būdama atsakinga NATO nare, ir toliau dalyvaus tarptautinėse taikos įvedimo ir palaikymo misijose. Kiekvienu atveju tam turės pritarti Seimas.

1.7. Stiprinant šalies ir regiono saugumą, pritarsime, kad Lietuvoje atsirastų pastovios NATO karinės bazės. Pasisakome už NATO oro policijos misijos Lietuvoje tęstinumą.

1.8. Lietuvos piliečių teisių ir interesų gynimas užsienyje išliks prioritetingas svarbos klausimu.

2. Mūsų pažadas: užsienio politikoje ypatingą dėmesį skirsime ekonomikos plėtrai.

2.1. Turint ribotus išteklius privalu elgtis su jais taupiai, adekvačiai vertinti esamus pajėgumus ir koncentruotis į prioritetingų uždavinių sprendimą.

2.2. Mokesčių mokėtojų pinigai bus naudojami padedant Lietuvos verslui ieškoti eksporto rinkų ir įsitvirtinti jose, aktyviai pritraukiant darbo vietas kuriančias investicijas, skatinant dvišalio ir daugiašalio bendradarbiavimo projektus prioritetingose ekonomikos srityse, stiprinant verslo-mokslo tarptautinį bendradarbiavimą.

3. Mūsų pažadas: dviguba pilietybė bus plačiau įteisinta. Išeivijai sudarysime geresnes sąlygas dalyvauti Lietuvos gyvenime.

3.1. Praplėtus galimybes piliečiams gauti dvigubą pilietybę, daugiau žmonių galės aktyviai įsitraukti į Lietuvoje vykstančius procesus.

3.2. Telksime Lietuvos išieivių pajėgas siekiant į Lietuvą pritraukti investicijas, mokslininkus, inovacijas. Globalios Lietuvos programa turi tapti gyvu projektu, įtraukiančiu išieiviją net ir labiausiai nutolusiuose pasaulio kampeliuose.

3.3. Jau kituose Seimo rinkimuose visiems Lietuvos piliečiams sudarysime galimybę balsuoti internetu.

XIII. LIETUVOS KAIMAS

Mūsų tikslas – sukurti geriausias sąlygas Lietuvos kaimui augti ir vystytis. Skatindami harmoningą kaimo vietovių augimą ir plėtrą pasieksime, kad gyvenimo kokybė kaime išaugs, žemės ūkis taps konkurencingesnis, o žemėvalda taps racionali ir atitinkanti žmonių lūkesčius.

1. Mūsų pažadas: Lietuvos kaimas bus gera vieta gyventi, dirbti ir ilsėtis.

1.1. Skatinsime harmoningą kaimo vietovių vystymąsi, ekonominės veiklos įvairinimą, žemės ūkio produktų gamybos metodų, skirtų išlaikyti tradicinę kaimo aplinką, apsaugoti gamtą ir išsaugoti tautinį paveldą, taikymą.

1.2. Sieksime, kad Lietuvos žemdirbiai turėtų tokias pačias konkurencines sąlygas ES rinkoje kaip ir senųjų ES šalių žemdirbiai. Efektyviai taikysime ES bendrosios žemės ūkio politikos priemones.

1.3. Remsime inovacijų ir modernių technologijų, kurios leidžia gaminti didesnės pridėtinės vertės produktus, taikymą Lietuvos žemė ūkyje ir maisto pramonėje.

1.4. Šalinsime kliūtis, trukdančias lietuviškiems žemės ūkio ir maisto produktams pasiekti vartotojus Lietuvoje ir užsienyje. Sieksime, kad lietuviški žemės ūkio ir maisto produktai įsitvirtintų Lietuvos ir užsienio vartotojų tarpe kaip natūralūs ir ekologiškai švarūs produktai, pasižymintys išskirtine kokybe.

1.5. Tobulinsime žemėvaldą, sieksime racionalaus žemės valdų tvarkymo, apleistų žemės plotų mažėjimo, palankių sąlygų žemės ūkio paskirties žemės rinkos plėtrai bei konkurencingų ūkių kūrimuisi.

1.6. Panaikinsime apribojimą užsieniečiams įsigyti žemę. Esame už tai, kad atsirastų konkurencija ir rinka, kuri duotų daugiau naudos ir valstybei, ir jos žmonėms.